

Klasa I zestaw 4A

WODOROTLENKI

Wodorotlenki są to związki składające się z metalu i grupy wodorotlenkowej -OH. Grupa wodorotlenkowa jest jedno wartościowa.

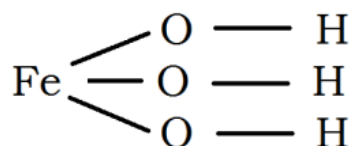
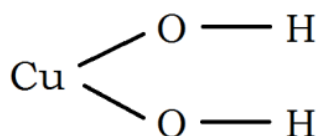
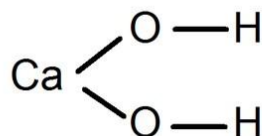
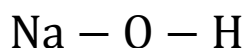

m-ilość grup wodorotlenkowych równa wartościowości metalu

Wzory sumaryczne i nazewnictwo

NaOH	wodorotlenek sodu
KOH	wodorotlenek potasu
Ca(OH) ₂	wodorotlenek wapnia
Al(OH) ₃	wodorotlenek glinu
Cu(OH) ₂	wodorotlenek miedzi (II)
Fe(OH) ₃	wodorotlenek żelaza (III)

Wzory strukturalne

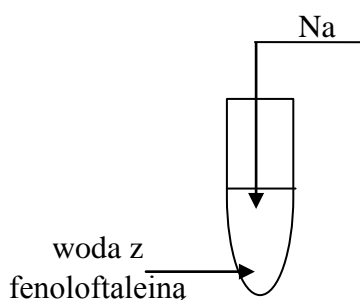

Otrzymywanie

a) wodorotlenków metali I i II grupy bez berylu

- reakcja metalu z wodą

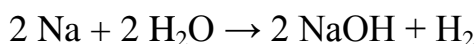
Otrzymywanie wodorotlenku sodu

Obserwacje: W probówce roztwór zabarwia się na malinowo i wydziela się gaz.

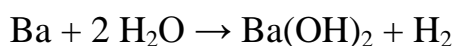
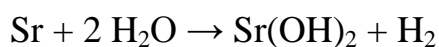
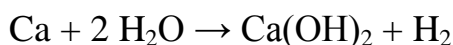
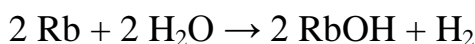
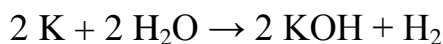
Wnioski: W probówce powstał wodorotlenek sodu i dlatego roztwór zabarwił się na malinowo. Wydzielającym się gazem jest wodór.

Reakcja:

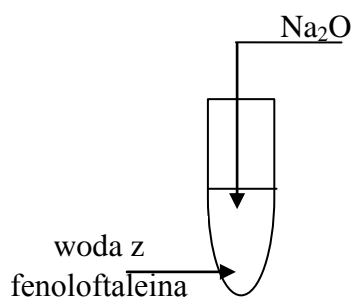
metal + woda → wodorotlenek + wodór

Reakcje otrzymywania innych wodorotlenków

- reakcja tlenku metalu z wodą

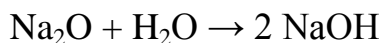
Otrzymywanie wodorotlenku sodu

Obserwacje: W probówce roztwór zabarwia się na malinowo.

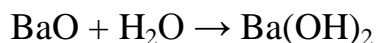
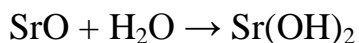
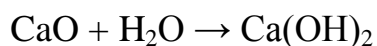
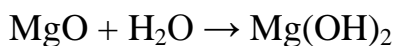
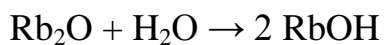
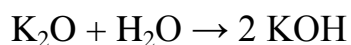
Wnioski: W probówce powstał wodorotlenek sodu i dlatego roztwór zabarwił się na malinowo.

Reakcja:

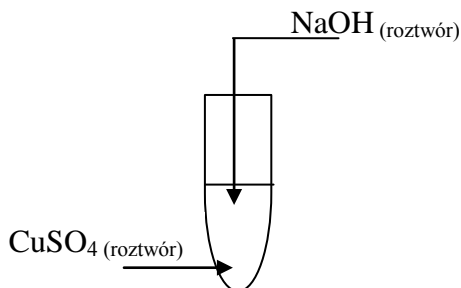
tlenek metal + woda → wodorotlenek

Reakcje otrzymywania innych wodorotlenków

b) pozostałych wodorotlenków

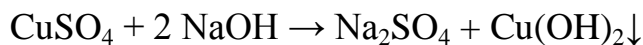
Otrzymywanie wodorotlenku miedzi (II)

Obserwacje: W probówce wytrąca się niebieski galaretowaty osad.

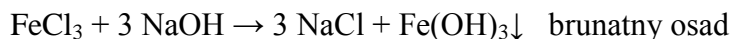
Wnioski: W probówce powstał wodorotlenek miedzi (II).

Reakcja:

sól 1_(rozpuszczalna) + zasada → sól 2_(rozpuszczalna) + wodorotlenek ↓

Reakcje otrzymywania innych wodorotlenków

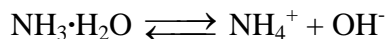
ZASADY to wodorotlenki rozpuszczalne w wodzie.

NaOH zasada sodowa

Ca(OH)₂ zasada wapniowa

$\text{NH}_3 \cdot \text{H}_2\text{O}$ zasada amonowa, woda amoniakalna

Powstaje przez rozpuszczenie amoniaku (NH_3) w wodzie

Właściwości

a) fizyczne

NaOH i KOH

- substancje stałe o barwie białej,
- bardzo dobrze rozpuszczalne w wodzie,
- silnie higroskopijne,
- śliskie w dotyku,
- o silnie żrących właściwościach

Ca(OH)₂

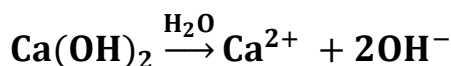
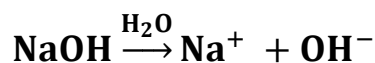
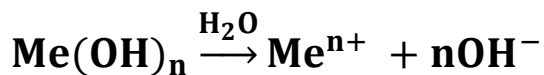
- substancja stała o barwie białej,
- słabo rozpuszczalna w wodzie,
- zawiesina wodorotlenku wapnia zwana jest mlekiem wapiennym. Zawiesina ta po pewnym czasie opada na dno, a nad nią powstały klarowny roztwór zwany jest wodą wapienną.

Mg(OH)₂

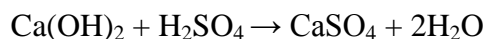
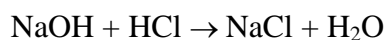
- substancja stała o barwie białej,
- bardzo słabo rozpuszczalna w wodzie,
- nie ma właściwości żrących

b) chemiczne

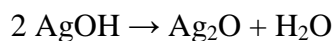
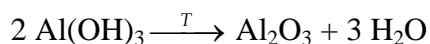
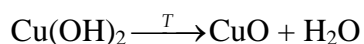
- ulegają reakcji dysocjacji

- reagują z kwasami dając sole

- ulegają rozkładowi pod wpływem ogrzewania

AgOH jest nietrwały i rozkłada się w temperaturze pokojowej

Przykładowe zastosowanie niektórych wodorotlenków

NaOH

- wyrób mydeł i produkcja detergentów
- wyrób szkła
- składnik preparatów i płynów stosowanych do udrażniania rur

KOH

- wyrób mydeł i produkcja detergentów
- wyrób szkła
- składnik preparatów i płynów stosowanych do udrażniania rur
- środek suszący i bielący w poligrafii

Ca(OH)₂

- w przemyśle cukrowniczym do rafinacji cukru
- bielenie mieszkań i drzew
- budownictwo
- produkcja cementu stomatologicznego
- odkwaszanie gleb

$\text{Mg}(\text{OH})_2$

- do produkcji pasty do zębów
- lek na nadkwasotę np. mleko magnezowe
- w wyrobach czekoladowych jako emulgator